

A detailed portrait of St. Leopold Mandić, an elderly man with a long white beard and hair, wearing a black cassock and a purple stole with two gold crosses. He has his hands raised in a gesture of prayer or blessing. A golden halo surrounds his head against a warm, golden-yellow background.

Vincenzo Speciale

SVETI
LEOPOLD
MANDIĆ

MUČENIK SPOVEDNICE

Vincenzo Speziale

SVETI LEPOPOLD MANDIĆ

Mučenik spovednice

Družina 2025

PREDGOVOR

Človeštvo se je danes znašlo na razpotju in se mora odločiti, katero pot bo ubralo, a zdi se, da je izgubilo kompas. Kaj je krivo za to? Glavni osumljenec je nemara človekovo srce, ki se noče več podrežati Božjim zakonom in je, da bi zadevo poenostavilo, sklenilo, da o njih noče več vedeti – ni pa sprejelo posledic te skoraj radikalne zavrnitve. In tako je še vedno krivec Bog, ki nikoli ne poseže v naše človeške zadeve tako, kot bi radi mi. Zelo udobno, kaj?

Zdi se, kot da je svet ponorel. Narava se upira s potresi in poplavami, pestijo nas vojne in kužne bolezni, svetovno gospodarstvo pušča vodo na vseh straneh – ceno pa, kot vedno, plačajo

najrevnejši. Vendar bodo nekega dne tudi bogati, s svojimi lobiji vred, spoznali, kako slabe in zgrešene so bile njihove odločitve, ko se bodo njihovi dosežki sesuli kot gradovi iz mivke, ki jih odnese prvi val.

Nočemo razumeti in sprejeti, da je vse to posledica človekovih hudodelstev: da Bog vse to dovoljuje zato, da bi kaznoval razpuščeno človeštvo.

Jezusovo Cerkev pretresajo napadi od znotraj in od zunaj, da bi jo omajali in bi se sesula, posvečene duše, ki bi morale najboljše poznati prerokbe, pa se vedejo, kot da ni nič, da bi le obdržale svoje položaje.

Takole piše prerok Daniel (Dan 12):

V tistem času bo nastopil Mihael, veliki knez, ki stoji nad sinovi tvojega ljudstva. To bo čas stiske, kakršne še ni bilo, odkar je nastalo ljudstvo pa do tega časa. V tistem času bo rešeno tvoje ljudstvo; vsakdo, ki se najde zapisan v knjigi.

Mnogi med temi, ki spijo v prahu zemlje, se bodo prebudili; nekateri za večno življenje, drugi pa za sramoto in večno gnusobo. Razumni bodo sijali kakor sijaj neba in tisti, ki so mnoge popeljali do pravičnosti, kakor zvezde za vso večnost.

Ti, Daniel, pa ohrani skrivnost teh besed in zapečati knjigo do poslednjega časa. Mnogi se bodo potikali sem ter tja, da se pomnoži spoznanje.

Jaz, Daniel, sem gledal, in glej, druga dva sta stala, eden tostran obrežja reke in drugi onkraj obrežja reke. Eden je rekel možu, oblečenemu v platno, ki je bil nad vodami reke: »Kdaj bo konec čudovitih stvari?« In slišal sem moža, oblečenega v platno, ki je bil nad vodami reke in je imel dvignjeno svojo desnico in svojo levico proti nebu, da je prisegel pri večno Živem: »Za čas, dva časa in polovico časa. Ko bo dokončano uničevanje moči svetega ljudstva, se bo vse to izpolnilo.«

Jaz sem poslušal, pa nisem razumel. In rekel sem: »Moj gospod, kakšen bo konec tega?« Rekel je: »Pojdi, Daniel, kajti besede ostanejo v tajnosti in zapečatene do poslednjega časa. Mnogi se bodo čistili in belili in precejali, krivični pa bodo ravnali krivično. Nihče od krivičnih tega ne bo razumel, le razumni bodo razumeli. Od časa pa, ko bo odpravljena nenehna daritev in postavljena gnusoba opustošenja, ostane tisoč dvesto devetdeset dni. Blagor mu, kdor bo čakal in dosegel tisoč tristo petintri-deset dni. Ti pa zdaj pojdi h koncu in se odpočij! K svojemu deležu boš vstal ob koncu dni!«

Zdi se, da vse pelje v to smer, v odpravo vsakdanje daritve, ko ne bo več povzdigovanja kruha in vina, ko duhovnik s svetimi besedami prosi Jezusa, naj se spusti med nas in postane živilo za dušo.

Vse kaže na to. Pomislimo le, koliko ljudi, ki pohitijo k obhajilu, da prejmejo evharističnega Jezusa v dlan, kot bi bil bonbon za nagrado, ker so pridno šli k maši, nikoli ne zaide v spovednico. Slišim jih govoriti: saj ne ubijajo in ne kradejo, torej so dobro zapisani pri Bogu in pri ljudeh. Pozabljajo pa, da je Božjih zapovedi – ki še vedno veljajo in ne zastarajo – deset, ne pa dve.

Vse to daje misliti, da smo izgubili strah Božji, strahospoštovanje do Boga, ne vemo več, kaj je greh in kaj ta povzroča, s tem pa krepimo moč škodoželjnega hudiča. Po besedah sv. Nikolaja iz Flüe v spovednici opere dušo predragocena Kristusova kri.

Bog je skozi stoletja poslal med ljudi svete duhovnike, ki so življenje preživel v spovednici, saj je, po sveti evharistiji, prav spoved temelj odrešenja duše:

»Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom dal jaz, je moje meso za življenje sveta« (Jn 6,51). Kdor pa bo »nevredno jedel ta kruh in pil ta Gospodov kelih, [...] jé in pije svojo obsodbo« (1 Kor11, 27-29).

Mnogi pravijo, da se pač spovedujejo neposredno Bogu, ne razumejo pa, da tako umanjka zakramentalna odveza Božjega ministra, tj. služabnika in oskrbnika. Jezus sam pravi: »Resnično, povem vam: Kar koli boste zavezali na zemlji, bo zavezano v nebesih, in kar koli boste razvezali na zemlji, bo razvezano v nebesih« (Mt 18,15-18).

Mnogi so na te besede pozabili, zato pa jo ube-rejo naravnost k oltarju, ne da bi se ustavili v spovednici. Vendar Bog v svoji neskončni dobroti in usmiljenosti kliče svetnike in blažene, da bodo za zgled in svetilnik drugim. Takšen je bil v zadnjih dvesto letih, denimo, »arški župnik«, Janez Marija Vianney (1786–1859), ki je življenje posvetil evangelizaciji, opravljanju zakramenta sprave, molitvi in obhajanju maše. Spomnimo se svetega patra Pija (1887–1968), slovečega po vsem svetu po čudežih, ki so mu pripisani, po

stigmah in po dolгих urah, ki jih je preživel v spovednici. Na tem mestu pa se bomo spomnili predvsem sv. Leopolda Mandića (1866–1942), o katerem bomo obširno spregovorili v naslednjih poglavjih.

Avtor

POGLAVJE I

OTROŠTVO IN MLADOST

Herceg Novi je obmorsko mestece v Črni Gori z okoli 13.000 prebivalci. Leži ob ustju Boke Kotorske, nedaleč od meje s Hrvaško, in je pomembno turistično središče na jadranski obali. Podnebje je sredozemsko, zato so poletja suha in vroča, zime pa mile. Gorato zaledje preprečuje prehod gmot hladnega zraka. Stopnja zračne vlage niha med 60 % (poleti) in 80 % (jeseni). Zaradi takšnega podnebja in zdravilnega morskega blata Herceg Novi slovi kot termalno zdravilišče.

Mesto so ustanovili okoli leta 1382, prvotno z imenom Sveti Štefan [Sveti Stipan]. Sto let

POGLAVJE VIII

BLAGRI BR. LEOPOLDA

Doslej povedano nam nazorno kaže, kako prizadevno – z molitvijo, prošnjami, žrtvovanjem in veliko ljubeznijo – so se ti svetniki trudili za zveličanje duš. Pomembno je, da se spovedanci zavedajo, da je spoved prvi korak v novo življenje in stran od greha. Če je spoved dobro opravljena, namreč stopimo iz spovednice lepi, očiščeni, čedni, da je veselje. Naši grehi so izbrisani.

Brat Leopold je rad opominjal na Odrešenikove besede, ki jih je občutil kot morje usmiljenosti: odpustiti ne sedemkrat, temveč sedemdesetkrat sedemkrat. To je bila mera, ki jo je sam uporabljal le z redkimi izjemami, ki so ga zelo bolele. Pogosto je rekel:

»S kakršno mero merimo, s takšno se nam bo merilo. Ob teh besedah iz svetega evangelija me spreleti srh, kadar jih slišim, ker sam ne vem, koliko se jih držim. Do drugih se zmeraj lepo vedimo, saj nikoli, pa naj smo do njih še tako dobri, ne bomo z njimi ravnali, kot bi morali. Vedno uporabljajmo usmiljenost, da jo ob svojem času tudi sami najdemo pri Bogu Gospodarju. Usmiljenost, usmiljenost! Le z usmiljenostjo in po usmiljenosti gojimo pravo držo do Boga, do sebe in do drugih.«

Do vseh se je vedel zelo spoštljivo. Iz njegovih ust nikoli ni prišla graja; če pa je že imel komu kaj povedati, ga je poklical na samo. V odsotnosti tega človeka o njem sploh ni govoril; kadar o kom ni mogel povedati nič dobrega, ni dovolil govorjenja o njem in je rekel le:

»Molimo k Bogu Gospodarju, da on s svojo roko poseže vmes.«

Do bližnjega torej ni gojil le spoštovanja, temveč predvsem ljubezen, v skladu z besedami sv. Janeza Evangelista: »Če kdo pravi: 'Ljubim Boga,' pa sovraži svojega brata, je lažnivec.« V tem smislu je vedno polagal na srce sobratom, da brez ljubezni do bližnjega ne pridemo v raj. Pomenljive so naslednje besede, ki jih je napisal prednici nekega samostana:

Svojim hčeram vedno izkazujte usmiljeno ljubezen in jih vzgajajte v šoli umirjenosti in ljubezni. Naučite jih, naj vse počnejo iz ljubezni do Jezusa. Nobene osornosti. Koliko slabega povzročajo tisti predstojniki, ki zlorabljajo svojo avtoriteto in grdo, neusmiljeno ravnajo z dušami, ki jim jih je zaupal

Gospod! Nekega dne bodo spoznali, da niso storili ničesar dobrega, in bodo želi, kar so sejali!

Nekega dne je – upravičeno – očital nekemu duhovniku, ki nekemu spovedancu ni hotel dati odveze:

»Ljubezen do bližnjega naj spovednika spodbudi, da v spovedancu izzove čustva, potrebna za odvezo.«

To je bila skrivnost br. Leopolda: usmiljenost in ljubezen do bližnjega, kar ne pomeni sladkobne, medle popustljivosti [it. *buonismo*], temveč popeljati grešnika do praga samoobtoževanja, ko se človek zave, da ni razžalil le sebe, temveč predvsem Jezusa. S temi »sestavlinami« je br. Leopold pridobival duše.

Nekoč je prišel k njemu neki moški. Ker je br. Leopold tedaj že slovel kot spovednik tudi daleč zunaj Padove, je bil moški tako zbehan in negotov, da je v spovedniški celici sedel v spovednikov stol. Brat Leopold ni niti trenil, pokleknil je in ga mirno spovedal.

Spovedance je sprejemal tako uslužno in rahločutno, da ljudje njegovih »pozornosti« tudi po

POGLAVJE X

DOPOLNJENO JE

V svojem življenju je sprejel vse, ker je imel vedno pred očmi bistvene točke svoje duhovniške službe: »strah Božji«, strahospoštovanje do Boga in zveličanje duš. Za to se je ponudil Bogu za pravno žrtev.

Trpljenje in bolečine je prenašal z enakim potrpljenjem kot Gospod, ki se je s križem na plečih počasi, mukoma vzpenjal na Golgoto.

Zadnje čase so se želodčne bolečine, ki so ga spremljale že od nekdaj, zaostriale; mislil je, da ima čir na želodcu. Težko se je prehranjeval. Počasi je ugašal in je nazadnje moral, hočeš nočeš, leči v posteljo, ker je bil prešibak, da bi stal pokonci.

Še hujše pa je bilo njegovo moralno trpljenje. Ležati v postelji, ne da bi mogel spovedovati, ga je spravljalo v nepopisno stisko. Nekega dne je hotel vstati, da bi spovedal nekoga, ki je prišel od daleč, a so ga zapustile moči in je sredi stopnišča drhte obstal. Neki sobrat ga je videl in ga vprašal:

»Pa zakaj ste rinili v cerkev, ko ste vendar tako šibki?«

»Kaj pa naj ... Čakal me je človek, je prišel od daleč, da bi se srečal z mano.«

Skoraj na rokah so ga odnesli v bolniški oddelek samostana. Ležanje v postelji je bilo za br. Leopolda prava muka. Zapisal je:

»Pred Bogom sem bil po svojem frančiškanskem duhovniškem poklicu najprej poklican za zveličanje vzhodnih ljudstev, potem pa sem bil poklican, da služim dušam, še prav posebno s spovedovanjem.«

Podvrgli so ga energičnemu zdravljenju, da bi si malo opomogel, sam pa je nenehno molil rožni venec, klical Marijo, pomoč bolnikov, in se priporočal v molitev svojim spovedancem, ki so jih njegove

bridke prošnje, naj molijo zanj, pretresle do solz. Jasno so razvidne iz nekaterih njegovih zapisov.

Gospe Caterini D'Ambrosio je pisal:

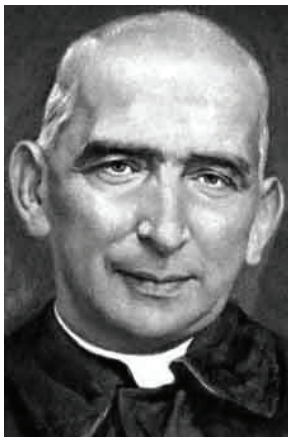
»Molite zame, da bi me Presveta Devica blagovolila rešiti mojih tegob, tako da bi lahko znova skrbel za duše. Blagovolite moliti iz vsega srca. Prosim vas, da rotite tudi Srce Jezusovo, da mi v svoji neskončni usmiljenosti blagovoli nakloniti zdravje, da bi mu lahko služil kot spovednik.«

Ko beremo te besede, ni mogoče ostati neprizadet. Iz njih veje globoka ljubezen, pa ne le do svoje duhovniške službe, temveč – in koliko! – do zveličanja duš.

Pisal je tudi svojemu prijatelju, *don* Giovanniju [sv. Janezu] Calabrii,³ ki je, čeprav je bil tudi sam

3 Sv. Janez [Giovanni] Calabria se je rodil 8. maja 1873 v Veroni kot zadnji od sedmih otrok Luigija in Angele Foschio. Ko je izgubil očeta, je moral opustiti študij in se zaposliti kot natakár. Opazil pa ga je in mu nato pomagal študirati *don* Pietro Scapini, rektor pri sv. Lovrencu. Ko je Janez odslužil vojaščino, se je l. 1897 vpisal na teološko fakulteto semenišča. V duhovnika je bil posvečen 11. avgusta 1901. Velika so njegova dela, zlasti v okviru ustanove *Pia Unione per l'assistenza degli ammalati poveri*, združenja za pomoč revnim bolnikom, ter na področju posvajanja in pomoči sirotam. Za svoja dela ni zahteval nikakršnega povračila, zaupal je evan-

bolan, odšel v Padovo, da bi bil v uteho bolnemu prijatelju. Kaj sta si povedala ta svetnika, ne vemo. Dejstvo pa je, da je šlo br. Leopoldu počasi na bolje; znova se je lahko prehranjeval in hodil v spovednico, ne pa več toliko kot nekoč – tudi zato, ker so mu predstojniki omejili čas spovedovanja, da bi se lahko odpočil in si opomogel.

Sveti Janez Calabria

geliju in se zanašal le nanj: »Ne skrbite za svoje življenje, kaj boste jedli ali kaj boste pili, in ne za svoje telo, kaj boste oblekli« (Mt 6,25). Umrl je 4. decembra 1954, star 81 let. Za blaženega je bil razglašen 17. aprila 1988, za svetnika pa 18. aprila 1999.

Vincenzo Speziale
SVETI LEOPOLD MANDIČ, Mučenik spovednice

Naslov izvirnika: San Leopoldo Mandić, Martire del confessionale

© Copyright: Edizioni Segno, 2016

© za slovensko izdajo: Družina d. o. o., 2025

Svetopisemski navedki so vzeti iz uradnega prevoda
Katoliške Cerkve v Sloveniji

(© 2024, Slovenska škofovska konferenca).

Vse pravice pridržane.

Prvi natis

Prevedla in priredila: Vesna Velkovrh

Urednica: dr. Tina Osterman

Jezikovni pregled: dr. Matic Pavlič

Oblikovanje in tisk: D-tisk, Grosuplje

Izdali in založili: Družina d.o.o.

Zanjo: Tone Rode

Tiskano po naročilu

Ljubljana 2025

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-789.325:929sv. Mandić L.

SPEZIALE, Vincenzo

Sveti Lepopold Mandić : mučenik spovednice / Vincenzo
Speziale ; [prevedla in priredila Vesna Velkovrh]. - 1. natis. -

Ljubljana : Družina, 2025

Prevod dela: San Leopoldo Mandić

ISBN 978-961-04-1157-4

COBISS.SI-ID 222773763

Sv. Leopold Mandić, ponižni brat kapucin, je bil pravi apostol Božjega usmiljenja. Življenje svetega Leopolda je bilo posnemanje Jezusa v vseh stvareh, da bi pridobil duše za Kristusa, z molitvami, žrtvami, vzdihom in prošnjami, telesnim in moralnim trpljenjem. Majhen po postavi, a velik v svetosti, je sveti Leopold Mandić s svojim izjemnim življenjem zapustil neizbrisen pečat na srcih tistih, ki so ga srečali. Kot spovednik, ki je v svoji skromni spovednici preživel ure in ure, je ljudem neomajno oznanjal Božjo ljubezen in neizmerno moč odpuščanja.

Danes so spovednice
vse bolj prazne, malo je tistih, ki jih
še obiskujejo. Izgubili smo občutek, kaj je greh,
in nimamo več svetega strahu pred Bogom. Knjiga
nas vabi, da v svojem življenju poglobimo vero
in odkrijemo lepoto zakramenta, ki prinaša resnično
svobodo. To ni le biografija, temveč tudi navdih
za iskanje notranjega miru in ljubezni,
ki ju ponuja Bog.

ZALOŽBA
DRUŽINA

19,90 EUR